

Egendomsriskförsäkring

YH 08, gäller från 1.4.2020

INNEHÅLL

Egendomsriskförsäkring	1	ES 3 Skador som ersätts och begränsningar i anslutning till dessa	2
Försäkringens struktur	1	ES 4 Säkerhetsföreskrifter	4
ES Sakförsäkring	1	ES 5 Värderings- och ersättningsbestämmelser	4
ES 1 Syftet med försäkringen	1	ES 6 Indexvillkor	7
ES 2 Försäkringsobjekt	1	ES 7 Dubbelförsäkring	7

Egendomsriskförsäkring

Försäkringens struktur

Försäkringen innehåller sakförsäkring (ES) samt allmänna avtalsvillkor (YL)

ES Sakförsäkring

ES 1 Syftet med försäkringen

Pohjola Försäkring Ab (nedan försäkringsbolaget) förbinder sig att i enlighet med dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren (YL) ersätta saksador som förorsakas försäkringsobjektet av en sådan skada och de i villkoren separat nämnda övriga kostnaderna.

ES 2 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är i försäkringsbrevet antecknad egendom på den plats (försäkringsstället) som anges i försäkringsbrevet.

2.1 Byggnad

Försäkringsobjekt är den byggnad som anges i försäkringsbrevet.

2.1.1 Maskiner och anordningar som betjänar byggnaden

Till byggnaden hör för dess användning avsedda fast installerade

- värme-, kyl-, släcknings-, vattendistributions-, vattenavlopps-, el-, automations-, inre regnvattenavlopps-, luftkonditionerings-, övervaknings-, dataöverförings-system. Till värme- och kylsystem hör också värmepumpar och solpaneler samt solsamlare,
- hissar, rulltrappor och lyftdörrar,
- maskiner och anordningar som avsetts för gemensam användning i privathushåll,

- av försäkringstagaren ägda eller annars på hans risk och i byggnadens bruk befintliga fasta vatten-, avlopps-, värme-, kyl-, olje-, gas- och ångledning, elledningar, dataöverföringskablar utanför byggnaden samt maskiner och anordningar som fast anslutits till dem fram till en allmän anslutning.

2.1.2 Annan egendom

Av försäkringstagaren ägda eller annars på hans risk och i byggnadens bruk befintliga

- fasta sedvanliga konstruktioner utanför byggnaden
- i anslutning till byggnadens bruk högst 40 m² stora byggnader, bil-, avfalls-, lager- och andra skärmtak samt sopkärl
- för sedvanliga arbetsmaskiner och redskap för fastighetens skötsel samt bränslen och smörjmedel till dem
- Fasta laddningsstationer för fordon.
- inventarier i utrymmen som avsetts för gemensam användning av privathushåll och
- trädbestånd och planteringar på gårdsområdet.

2.1.3 Försäkringsobjekt är inte

- grunden under byggnadens bottenbjälklag och grund-sulor, eller armering därav
- täckdikningsystem eller annat system för att hålla marken torr
- utomstående regnvattensystem
- bryggor och andra strandbyggnader, badbaljor och simbassänger utomhus
- brunnar på fastighetens område med undantag för brunnar i avloppsvattensystem

- tejpningar, ljusreklam och andra reklamer, konstruktioner, anordningar, ledningar och rörsystem som betjänar affärsverksamhet som bedrivs i byggnaden, trots att de är fast förenade med byggnaden
- konstruktioner som aktieägaren i ett bostadsaktiebolag är skyldig att underhålla utom lägenhetens sedvanliga, fast installerade inventarier och ytbeläggningar
- motorfordon, vars konstruktiva hastighet är över 15 kilometer i timmen
- energi och vatten.

2.2 Lösöre

Försäkringsobjekt är i försäkringsbrevet antecknad lös egendom på den plats (försäkringsstället) som anges i försäkringsbrevet.

Dessutom gäller försäkringen för den försäkrade egendomens del också utanför försäkringsstället vid reparation och service eller transporter i anslutning till dem i Finland, dock i allmänhet totalt högst upp till 50 000 euro.

Följande egendomsposter är försäkrade på den plats som nämns i försäkringsbrevet (försäkringsstället) utan separat avtal och anteckning upp till högst de belopp som anges nedan. Ur försäkringen utbetalas inte ersättning till den del som ersättning utbetalas ur en separat försäkring som hänför sig till det skadade objektet.

- pengar och värdepapper
  - i låst Euro-klassificerat eller säkerhetsklassificerat kassaskåp som motsvarar Euro-klassificeringen totalt högst 10 000 euro
  - vid förvaring av egendomen i låst brandsäkert skåp eller i ett annat separat förvaringsställe som är stängt på ett tillförlitligt sätt högst 2 000 euro
- ritningar, arkiv, data och program i datamedier samt modeller och formar, sammanlagt 5 000 euro, inklusive kostnader för övertids- och tillfälligt arbete. Försäkringen ersätter om program eller filer i elektroniskt format förstörs endast i det fall att själva apparaten eller datamediet som utgör försäkringsobjekt har drabbats av en skada som är ersättningsgill enligt dessa villkor.
- lös egendom som tillhör kunder och som finns i försäkringstagarens besittning om egendomen har direkt anknytning till försäkringstagarens affärsverksamhet, högst upp till 10 000 euro. En förutsättning är att egendomen om den ägdes av försäkringstagaren skulle ingå i denna försäkring. Försäkringen omfattar dock inte betalningsmedel och värdepapper
- lös egendom som tillhör arbetstagare i försäkringstagarens tjänst om egendomen finns på försäkringsstället eller på någon annan plats i samband med arbetet, 1 000 euro per arbetstagare. Försäkringen omfattar dock inte betalningsmedel, värdefulla samlingar, värdepapper och inte heller motordrivna fordon eller anordningar,
- en byggnad på den plats som nämns i försäkringsbrevet och som är i försäkringstagarens användning, om den skadas då någon har brutit sig in i lägenheten eller i något annat utrymme där egendom som omfattas av försäkringen förvaras och byggnadens konstruktioner eller lås därvid skadas, 3 000 euro.

Försäkringsobjekt utgör dock inte, om inte annat nämns i försäkringsbrevet.

- annan än försäkringstagarens tillhörig egendom, såsom leasad eller annan hyrd egendom
- fordon och anordningar som drivs eller framförs med maskinkraft och inte heller deras utrustning
- luftfartyg
- registreringspliktiga fartyg och registreringspliktiga båtar
- växter och djur.

2.3 Tilläggsinvesteringar

Försäkringsobjekt är också de byggnads- och maskininvesteringar som görs under försäkringsperioden med de begränsningar som nämns nedan i punkt 6.2.

ES 3 Skador som ersätts och begränsningar i anslutning till dessa

3.1 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter direkta saksador som förorsakas försäkringsobjektet samt i dessa villkor separat nämnda övriga kostnader, om sakskadan har förorsakats direkt under försäkringens giltighetstid av en plötslig och oförutsedd händelse. Om ett försäkringsfall är oförutsett eller inte avgörs objektivt och utgående från skadeorsaken, inte från följderna av skadan.

Ersättningen för egendomen, för respektive föremål eller egendomspost, uppgår till högst det överenskomna försäkringsbeloppet justerat med indexet vid skadetidpunkten (se punkt Indexvillkor).

Dessutom ersätter försäkringen nödvändiga kostnader för uppbyggnad och igenläggning av den försäkrade byggnadens konstruktioner samt kostnader för grävning och fyllning av jord vid reparation av direkta saksador eller vid återanskaffning.

3.2 Andra kostnader som ersätts

Tilläggskostnader på grund av myndighetsbestämmelse

Vid skador på byggnader ersätter försäkringen skäliga tilläggskostnader förorsakade av tvingande myndighetsbestämmelser om reparation eller byggnad, dock högst 20 % av den direkta sakskadans belopp inklusive det sammanlagda beloppet av de tilläggskostnader som avses ovan. Försäkringsbeloppet utgör övre gräns för den totala ersättningen.

Avvärjning av hotande skada

Förutom direkta saksador ersätter försäkringen sådana skäliga kostnader enligt punkt 6.2 i de allmänna avtalsvillkoren som förorsakas av begränsning eller avvärjning av en skada som har inträffat eller är omedelbart hotande och som ersätts ur försäkringen.

Skador på mark

Försäkringen ersätter sådana kostnader för undersökning, rengöring eller byte av mark samt transport och hantering av avfall som förorsakas av att marken på en fastighet som försäkringstagaren äger eller besitter skadas till följd av en ersättningsgill sakskada på försäkringsobjektet. Härvid förutsätts att kostnaderna gäller åtgärder på grund av en

tvingande myndighetsbestämmelse och att myndighetsbestämmelsen utfärdats senast ett år från det datum skadan observerades eller från skadefallet. Kostnader ersätts med högst 200 000 euro per skada.

3.3 Skador som inte omfattas av försäkringsområdet och andra begränsningar

3.3.1 Slitage

Försäkringen ersätter inte skador till följd av slitage, korrosion, frätning, förskämning, svampbildning, förmultning, materialtrötthet eller liknande långsamt verkande skador, och inte heller det att föremålet eller någon del av det förlorar sin funktionsförmåga.

3.3.2 Underhållskostnader

Försäkringen ersätter inte kostnader för justerings- eller underhållsåtgärder, förhandsservice eller periodisk service, avhjälpande av funktionsstörningar och inte heller för delar som byts ut i samband med dessa.

3.3.3 Tillverkningsfel och fel i utförandet

Försäkringen ersätter inte skador som genom fel i arbete, anläggning eller material, fabriktionsfel, fel i beräkningar eller ritningar eller på grund av oriktiga råd förorsakas råmaterial, halvfabrikat, produkter eller kunders egendom som lämnats för reparation, service eller behandling.

Försäkringen ersätter inte kostnader för reparation av ett föremål eller någon del av detta som har tillverkats felaktigt eller av felaktigt material, inte ens om orsaken är beräknings- eller ritningsfel, eller felaktiga råd eller anvisningar.

Försäkringen ersätter emellertid plötsliga och oförutsägbara skador på den övriga försäkrade egendomen till följd av ett dylikt fel.

3.3.4 Avtal

Försäkringen ersätter inte skador eller kostnader som en leverantör eller någon annan är ansvarig för enligt avtal, garanti, serviceavtal eller annan liknande förbindelse. En skada som annars omfattas av försäkringen ersätts emellertid till den del som försäkringstagaren kan bevisa att den ansvariga parten inte kan fullgöra sin ersättningskyldighet.

Om försäkringstagaren själv är den som tillverkat eller sålt föremålet, ersätts skadan inte, om tillverkaren eller säljaren är ansvarig enligt gängse garantipraxis i branschen.

3.3.5 Förmögenhetsbrott

Försäkringen ersätter inte skador till följd av bedrägeri, förskingring eller andra därmed jämförbara brott.

3.3.6 Förkommen, kvarglömd och stulen egendom

Försäkringen ersätter inte egendom som har förkommit eller blivit kvarglömd eller stulen

- om tidpunkten och platsen samt omständigheterna för händelsen inte kan fastställas eller
- om man först vid en inventering kan fastställa att något har förkommit.

Stöldskador ersätts inte heller om försäkringstagaren inte har vidtagit skäligen skyddsåtgärder med beaktande av egendomens värde och förvaringsförhållandena.

3.3.7 Sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skador till följd av yrkesmässigt sprängnings- eller schaktningsarbete. En skada som annars omfattas av försäkringen ersätts emellertid till den del som försäkringstagaren kan bevisa att den part som konstaterats vara ansvarig inte kan fullgöra sin ersättningskyldighet.

3.3.8 Egendom utomhus

Försäkringen ersätter inte skador som naturkrafter har förorsakat lös egendom som är utomhus eller i en öppen byggnad, om det inte är fråga om en anordning som är avsedd att användas utomhus eller i en öppen byggnad.

3.3.9 Ämnen och tillbehör för konsumtion

Försäkringen ersätter inte skador på ämnen och tillbehör för konsumtion, såsom bränslen och smörjmedel, andra vätskor, skopor, vajrar och gummidäck, som används i maskiner eller utrustning, utom i det fall att ämnet eller tillbehöret har tagit skada i samband med någon annan skada som ersätts enligt dessa villkor.

3.3.10 Kretskort och datalagringsutrustning

Försäkringen ersätter inte om ett enskilt kretskort, datalagringsutrustning eller en motsvarande komponent upphör att fungera eller inte fungerar, om inte orsaken till detta är en av den försäkrade påvisad, komponenten utomstående, plötslig och oförutsedd händelse.

3.3.11 Avbrott i tillgången på produktionsfaktor

Försäkringen ersätter inte skador till följd av att tillförseln av elström, gas, vätska, värme eller någon annan produktionsfaktor avbryts utom i det fall att frysvaror förstörs på grund av avbrott i eldistributionen i det allmänna eldistributionsnätet.

3.3.12 Grundvatten

Försäkringen ersätter inte skador till följd av förändringar i grundvattenståndet.

3.3.13 Värdeminskning

Försäkringen ersätter inte värdeminskning och inte heller skador som inte påverkar egendomens användbarhet.

3.3.14 Översvämning

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av sjögång, en förskjutning i isen, eller översvämning till följd av en höjning av vattenståndet i ett hav, en sjö, å, älv eller annat vattendrag.

3.3.15 Läckage i taktäckning

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats av läckage i taktäckningen, om det inte är fråga om en läckageskada som förorsakats av en plötslig och oförutsedd händelse genom yttre åverkan.

3.3.16 Läckage, fukt och kondensvatten

Försäkringen ersätter inte skador som har förorsakats

- av kondensvatten
- fukt som lett till röta, svampbildning, murkande eller lukt

- av att vätska tränger ut genom konstruktionernas vattenspärrar eller i fogarna mellan rörledningar och konstruktioner, till exempel mellan golvbrunnen och flänsringen
- av att i punkt 2.1.3 i villkoren nämnda system för att hålla marken torr inte har fungerat.
- av att rör eller anordning har frätts utifrån eller rostat.
- av slitage, rostning eller av någon annan orsak som sker småningom.

3.3.17 Skadedjur

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats av insekter, hardjur eller gnagare inte heller kostnader för bekämpning och destruktion av dem.

Försäkringen täcker emellertid brand- och läckageskador förorsakade av bett av hare djur och gnagare.

3.3.18 Dataintrång, skadliga program och blockeringsattacker

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakas av att en anordning inte fungerar, till följd av:

- dataintrång, med vilket avses ett obehörigt intrång i datasystemet
- skadligt program, störningar i datatrafiken eller annan motsvarande skadegörelse som riktar sig mot program, filer eller anordningar.

ES 4 Säkerhetsföreskrifter

Iakttagande av säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter utgör en del av försäkringsavtalet. Den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som ges i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller annars skriftligen. Om den försäkrade har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna uppsåtligt eller genom oaktsamhet som inte kan anses vara ringa och underlåtenheten att iaktta säkerhetsföreskrifter har inverkat på skadans uppkomst eller dess belopp, kan ersättningen nedsättas eller krav på ersättning avslås i enlighet med de allmänna avtalsvillkoren.

Den försäkrade ska iaktta författningar och myndighetsbestämmelser som gäller försäkrad egendom och verksamhet. Byggnader, maskiner och anordningar ska hållas i det skick byggnadslagen, byggbestämmelserna och arbetarskyddsbestämmelserna förutsätter. Bruksanvisningar och serviceprogram för byggnader, maskiner och anordningar ska följas samt observerade fel och brister ska åtgärdas omedelbart.

De separata säkerhetsföreskrifterna är nämns i försäkringsbrevet.

ES 5 Värderings- och ersättningsbestämmelser

Försäkringsbeloppet och ersättningarna fastställs enligt dessa bestämmelser, om inte annat angivits på andra ställen i villkoren eller i försäkringsbrevet.

5.1 Egendomens försäkringsbelopp

Egendomen är försäkrad till ett överenskommet försäkringsbelopp som antecknas i försäkringsbrevet för varje föremål eller egendomspost och som justerat med det i försäkringsbrevet antecknade indexet (se punkt 6 Indexvill-

kor) utgör den övre gränsen för ersättningen vid inträffad skada.

Det värde på vilket försäkringsbeloppet grundar sig har antecknats i försäkringsbrevet. Något av nedan angivna värden tillämpas.

5.1.1 Återanskaffningsvärdet

Återanskaffningsvärdet är det belopp som behövs för att till samma plats anskaffa ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

Om inte annat överenskommit med försäkringsbolaget, grundar sig försäkringsbeloppet på egendomens återanskaffningsvärde.

5.1.2 Dagsvärdet

Dagsvärdet är det belopp som fås när egendomens värdeminskning till följd av ålder, användning, föråldrad teknik, minskad användbarhet eller liknande dras av från återanskaffningsvärdet. Då dagsvärdet fastställs beaktas för byggnaders del också egendomens verkliga värde. Med verkligt värde avses det penningbelopp, som skulle ha erhållits, om egendomen hade sålts normalt före skadan.

Dagsvärdet kan inte överskrida egendomens återanskaffningsvärde.

5.1.3 Första risk

Första risk är ett i försäkringsbrevet antecknat för försäkringsobjektet avtalat försäkringsbelopp. I förstariskförsäkringen tillämpas inte bestämmelserna om underförsäkring (se punkt 5.5.2 Underförsäkring).

5.2 Försäkringsbeloppets betydelse

Försäkringsbeloppet är beräkningsgrund för försäkringspremien och utgör övre gränsen för ersättningen, men utgör däremot inte grund för skadans belopp eller värderingen av skadan.

5.3 Ersättnings omfattning

Försäkringen ersätter direkta saksador på den försäkrade egendomen. Ersättningen för egendomen, för respektive föremål eller egendomspost, uppgår till högst det överenskomna försäkringsbeloppet justerat med indexet vid skadetidpunkten (se punkt Indexvillkor).

Dessutom ersätter försäkringen nödvändiga kostnader för uppbyggnad och igenläggning av den försäkrade byggnadens konstruktioner samt kostnader för grävning och fyllning av jord vid reparation av direkta saksador eller vid återanskaffning.

5.4 Beräkning av egendomens värde och skadebeloppet vid sakskada

5.4.1 Skadebeloppet i försäkringar som grundar sig på återanskaffningsvärdet (se punkt 5.1.1).

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet fås när den återstående egendomens värde (restvärdet) dras av från egendomens värde omedelbart före skadan. Bägge värdena beräknas enligt återanskaffningsvärdet.

Om den skadade egendomen kan repareras, är skadebeloppet lika med reparationskostnaderna, dock högst skillnaden mellan återanskaffningsvärdet och restvärdet.

Om emellertid egendomens värde minskat fram till tidpunkten för skadan så att dess dagsvärde var mindre än

50 % av återanskaffningsvärdet omedelbart före skadan, beräknas skadebeloppet enligt dagsvärdet (se punkt 5.4.2). Varje skadat föremål värderas skilt för sig.

Från ersättningarna dras av de åldersavdrag som nämns i punkt 5.4.4, 5.4.5 och 5.4.6 i försäkringsvillkoren.

5.4.2 Skadebelopp som grundar sig på dagsvärdet (se ovan punkt 5.1.2).

Skadebeloppet enligt dagsvärdet erhålls när den återstående egendomens värde (restvärdet) dras av från dagsvärdet. Bägge värdena beräknas enligt dagsvärdet. Om egendomen kan repareras, är skadebeloppet lika med reparationskostnaderna, dock högst skillnaden mellan dagsvärdet och restvärdet.

Om den skadade egendom är inte återuppbyggt eller reparerat, den skadebeloppet enligt dagsvärdet kan inte överskrida egendoms verkliga värde.

Från ersättningarna dras av de åldersavdrag som nämns i punkt 5.4.4, 5.4.5 och 5.4.6 i försäkringsvillkoren.

5.4.3 Skadebelopp som grundar sig på förstarisken (se punkt 5.1.3 ovan)

Om egendomen har försäkrats med en förstariskförsäkring avviker ersättningen från ersättningen enligt återanskaffnings- och dagsvärdet till den del att bestämmelserna om underförsäkring inte tillämpas.

Från ersättningarna dras av de åldersavdrag som nämns i punkt 5.4.4, 5.4.5 och 5.4.6 i försäkringsvillkoren.

5.4.4 Skadebelopp vid haveri av maskin eller utrustning i byggnaden

Vid ersättningsbara skador på sådan egendom som nämns i punkt 2.1.1 görs från samtliga reparations- och återanskaffningskostnader, inklusive i punkt 5.3 nämnda kostnader för saksador, ett avdrag om 5 % per bruksår från och med det femte bruksåret.

Användningsåren börjar räknas från början av det kalenderår som följer efter ibruktagningsåret.

Avdraget uträknas så att avskrivningsprocenten multipliceras med antalet hela bruksår.

5.4.5 Skadebelopp vid läckageskador

Om en läckageskada uppkommit genom att vätska, ånga eller gas plötsligt och oförutsett läckt ut direkt ur

- den försäkrade byggnadens egna fasta vatten-, avlopps- eller värmeledning, ång-, gas- eller oljeledning, oljebehållare, inre regnvattenavlopp, jacuzzi-, bubbelpool- eller simbassängsrörledning, eller ur en maskin eller anordning som är fast ansluten till dessa, eller
- den försäkrade byggnadens eget fasta förvaringskärl för ämnet,

görs ett åldersavdrag från samtliga byggnadens reparations- eller återanskaffningskostnader på basis av åldern på den ledning, det rör eller annan anordning som orsakat skadan enligt följande tabell.

Åldern hos ledningen, röret eller annan anordning, år	%
11–20	10
21–30	20
31–40	40
41–50	50
över 51	60

Åldersavdraget uppgår dock högst till 20000 euro per skada.

Åldern på ledningen, röret eller annan anordning räknas från början av det kalenderår som följer på installationsåret.

5.4.6 Skadebeloppet vid haveri av lös egendom

På följande reparations- och återanskaffningskostnader för maskiner och utrustning som ingår i lös egendom görs följande avdrag på basis av ålder

20 % per år

- kontorsmaskiner och kontorsutrustning
- datautrustning, t.ex. arbetsstationer och servrar samt kringutrustning till dessa, såsom skannrar och laser-skrivare
- datatrafikutrustning
- telefoncentraler
- utrustning avsedd för inspelning och återgivning av ljud och bilder samt förstärkarutrustning.

Åldern på datautrustning och annan elektronikutrustning räknas från början av det kalenderår som följer på ibruktagningsåret.

5 % per år

- övriga maskiner och övrig utrustning som ingår i lös egendom.

Vid ersättningsbara skador på maskiner och utrustning som ingår i lös egendom görs från samtliga reparations- eller återanskaffningskostnader, inklusive sådana saksador som nämns i punkt 5.3, ett avdrag på 5 % för varje påbörjat bruksår från och med det andra bruksåret. Bruksåren räknas från och med början av det kalenderår som följer på installationsåret.

5.4.7 Mervärdesskatt

Då skadebeloppet beräknas beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Momsandelen betalas inte, om den är avdragsgill i ersättningstagarens beskattning.

Mervärdesskatten ersätts inte heller, om den försäkrade har återbäringsrätt på mervärdesskatten.

5.5 Ersättningens belopp

Ersättningsbeloppet fås när självriskan dras av från skadebeloppet.

5.5.1 Självrisk

Försäkringstagaren har en självrisk vid varje skadefall. Självriskan har antecknats i försäkringsbrevet.

5.5.1.1 Självrisk vid heta arbeten

Om en i punkt 3.1 (ES) avsedd brandskada beror på att heta arbeten har utförts (se punkt 4.1.1), är försäkringsstagarens självrisk tio gånger den självrisk som anges i försäkringsbrevet, dock högst 20000 euro eller ett sådant större självrisabelopp som anges i försäkringsbrevet.

5.5.1.2 Självrisken vid en brandskada på ett brandsäkert soptak eller en brandsäker djupbehållare

Självrisken dras inte av, om det brandsäkra soptaket eller den brandsäkra djupbehållaren har begränsat omfattningen på den ersättningsgilla brandskadan.

5.5.1.3 Självrisk vid läckageskador

Självrisken dras inte av, om en läckageskada har minskat på grund av att en läckagelarmordning på försäkringsstället har begränsat omfattningen av den ersättningsgilla läckageskadan genom sin funktion.

5.5.2 Underförsäkring

Om försäkringsbeloppet är mindre än egendomens värde, är det fråga om underförsäkring. Ersättningen beräknas då enligt punkten 11.2 i de allmänna avtalsvillkoren.

5.5.3 Överförsäkring

Om försäkringsbeloppet är större än egendomens värde, är det fråga om överförsäkring. I ersättningen beaktas då föreskrifterna i punkten 11.1 i de allmänna avtalsvillkoren.

5.6 Utbetalning av ersättning

Först utbetalas ersättning enligt dagsvärdet. Skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet betalas ut, när den skadade egendomen inom två år efter skadan har reparerats eller när ny egendom av samma slag och för samma användningsändamål har anskaffats till samma plats.

Rätt till skillnaden mellan ersättning enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet har bara försäkringstagaren eller den för vilken försäkring för tredje man har tecknats. Rätten kan inte överföras.

Om byggandet fördröjs till följd av en myndighetsåtgärd, förlängs tvåårsfristen med dröjsmålstiden.

5.7 Restvärde av byggnad

5.7.1 Ersättning för minskat restvärde

Om ett byggnadsförbud eller en byggnadsbegränsning är i kraft enligt bestämmelser i byggnadslagen eller vägagen, och det därför inte är möjligt att utnyttja de byggnadsdelar som är kvar efter skadan för att återställa byggnaden i dess tidigare skick, ersätts också minskningen av restvärdet.

5.7.2 Undantagslov

Försäkringstagaren ska visa att ett byggnadsförbud eller en byggnadsbegränsning är i kraft.

På begäran av försäkringsbolaget ska försäkringstagaren söka undantagslov för att återställa byggnaden i dess tidigare skick samt, i händelse av avslag, söka ändring i beslutet. Försäkringstagaren ska på begäran av försäkringsbolaget bemyndiga försäkringsbolaget att representera honom i dispensärendet.

5.8 Andra bestämmelser i anslutning till ersättningen

5.8.1 Ersättning av ritningar m.m.

Ritningar, dokument, samt modeller och former ersätts bara om motsvarande egendom skaffas i stället för den skadade egendomen inom två år efter skadan. För under arbete varande manuskript och översättningsarbeten ersätts endast de skrivark som man på grund av skadan är tvungen att göra på nytt för att slutföra ett oavslutat arbete.

5.8.2 Oavslutade arbeten

Om inte annat avtalats om försäkringsvärdet på en omsättningstillgång, beräknas värdet på oavslutade arbeten enligt de prissättningsgrunder som försäkringstagaren på förhand avtalat med beställaren. Ersättning betalas enligt de ovan nämnda prissättningsgrunderna upp till det värde den skadade egendomen hade i arbetsfasen vid skadetidpunkten.

5.8.3 Värdepapper

För aktier, mortifierbara obligationer, debenturer, andra masskuldebrevslån och andra mortifierbara finansiella instrument ersätts endast de kostnader som mortifieringen av dem förorsakar.

5.8.4 Främmande egendom

Om främmande egendom utgör försäkringsobjekt, utbetalas ersättning för skada på denna endast i det fall att nämnda egendom inte ersätts på basis av något annat försäkringsavtal. Skadorna ersätts till fullt belopp högst upp till försäkringsbeloppet och bestämmelserna gällande underförsäkring tillämpas inte.

5.8.5 Alternativ till ersättning i pengar

Försäkringsbolaget har rätt att låta bygga eller reparera eller att skaffa förkommen eller skadad egendom i stället för att betala ersättning i pengar.

Försäkringsbolaget har rätt att utse en byggare eller reparatör, som återbygger eller reparerar skadan, eller utse inköpsställe, där motsvarande egendom skaffas.

5.8.6 Kostnader för utredning av skada

I fortsättningen är försäkringsbolaget skyldigt att ersätta endast sådana skadkartläggningar som utförts på dess order, eller andra nödvändiga utredningar som gjorts för att avgöra en skada eller för att bedöma storleken av en skada. Försäkringsbolaget är inte skyldig att ersätta andra kartläggningar eller redogörelser, om man inte om dem överenskommit med försäkringsbolaget på förhand.

5.8.7 Inteckningsbar egendom

För egendom i vilken inteckning kan fastställas betalas ersättning till försäkringstagaren först när han har klarlagt att egendomen inte är intecknad som säkerhet för gäld eller att inteckningshavarna gett sitt samtycke till att ersättningen betalas till försäkringstagaren (jfr 13 § i företagsinteckningslagen och 17 kap. 8 § i jordabalken).

För fastighet krävs ingen utredning om försäkringstagaren kan påvisa att

- skadan har reparerats
- säkerhet ställts för att ersättningen används för reparation av den skadade egendomen

- ersättningsbeloppet är ringa i förhållande till fastighetens värde
- eller när det annars är uppenbart att fordringsägarens möjlighet att inkassera sin fordran inte äventyras av att ersättningen lyfts.

5.8.8 Försäkringsbolagets rätt att lösa in skadad egendom

Den försäkrade egendomen förblir hos ägaren även då den skadats. Försäkringsbolaget har emellertid rätt att lösa in återstående egendom eller en del av den. Den egendom eller del av egendom som inlösts ersätts på samma grunder (antingen enligt återanskaffningsvärdet eller dagsvärdet) som en skada på föremålet eller egendomsposten ifråga.

5.8.9 Försäkringstagarens skyldighet att överlämna egendom som återfåts

Om försäkringstagaren får tillbaka förlorad egendom efter det att ersättning har betalats, ska han omedelbart överlämna egendomen till försäkringsbolaget eller återbetala ersättningen till denna del.

5.8.10 Motordrivna maskiner och apparater

Ersättningen för motordrivna maskiner och apparater beräknas enligt dagsvärdet.

ES 6 Indexvillkor

Försäkringen är bunden till det index som nämns i försäkringsbrevet.

6.1 Indexjustering av försäkringsbeloppet per försäkringsperiod

Det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet justeras den första dagen i varje försäkringsperiod. Försäkringsbeloppet justeras då med lika många procent som justeringsindexet avviker från basindexet. Samtidigt ökas försäkringsbeloppet med värdet av de investeringar som har gjorts och anmälts under försäkringsperioden.

Basindexet är indexet för den kalendermånad som infaller fem månader före den första försäkringsperiodens begynnelsemånad.

Justeringsindexet är indexet för den kalendermånad som infaller fem månader före försäkringsperiodens begynnelsemånad som anges i försäkringsbrevet.

Premierna ändras så att de motsvarar det justerade försäkringsbeloppet.

6.2 Försäkringsbelopp vid skadetidpunkten

Försäkringsbeloppet utgör vid skadetidpunkten lika många procent av det ursprungliga försäkringsbeloppet enligt försäkringsbrevet som indexet för den kalendermånad som inföll fem månader tidigare utgör av basindexet.

I försäkringsbeloppet vid skadetidpunkten beaktas dessutom de byggnads- och maskininvesteringar som under försäkringsperioden har gjorts på det aktuella försäkringsstället innan skadan inträffade, dock med följande begränsningar

- investeringarna gäller den verksamhet i vilken den egendom som är försäkringsobjekt har använts,
- ökningen av försäkringsbeloppet till följd av indexförhöjningen och investeringar för varje punkt i försäkringsbrevet kan sammanlagt vara högst 15 % av det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, dock högst det i försäkringsbrevet nämnda beloppet.

ES 7 Dubbelförsäkring

Om samma egendom har försäkrats mot samma skada med flera försäkringar, rör det sig om en dubbelförsäkring, varvid ersättningen beräknas enligt lagen om försäkringsavtal.

Pohjola Försäkring Ab, FO-nummer 1458359-3

Helsingfors, Gebhardsplatsen 1, 00013 OP
Hemort: Helsingfors, huvudbransch: skadeförsäkringsbolag
Tillsynsmyndighet: Finansinspektionen, www.fiva.fi

